

Minutë pas minute

Avokatët e Trump japin dorëheqjen pas akuzave për fshehje të dokumenteve të klasifikuara

Ndryshimet klimatike po detyrojnë peshqit të braktisin habitatin e tyre

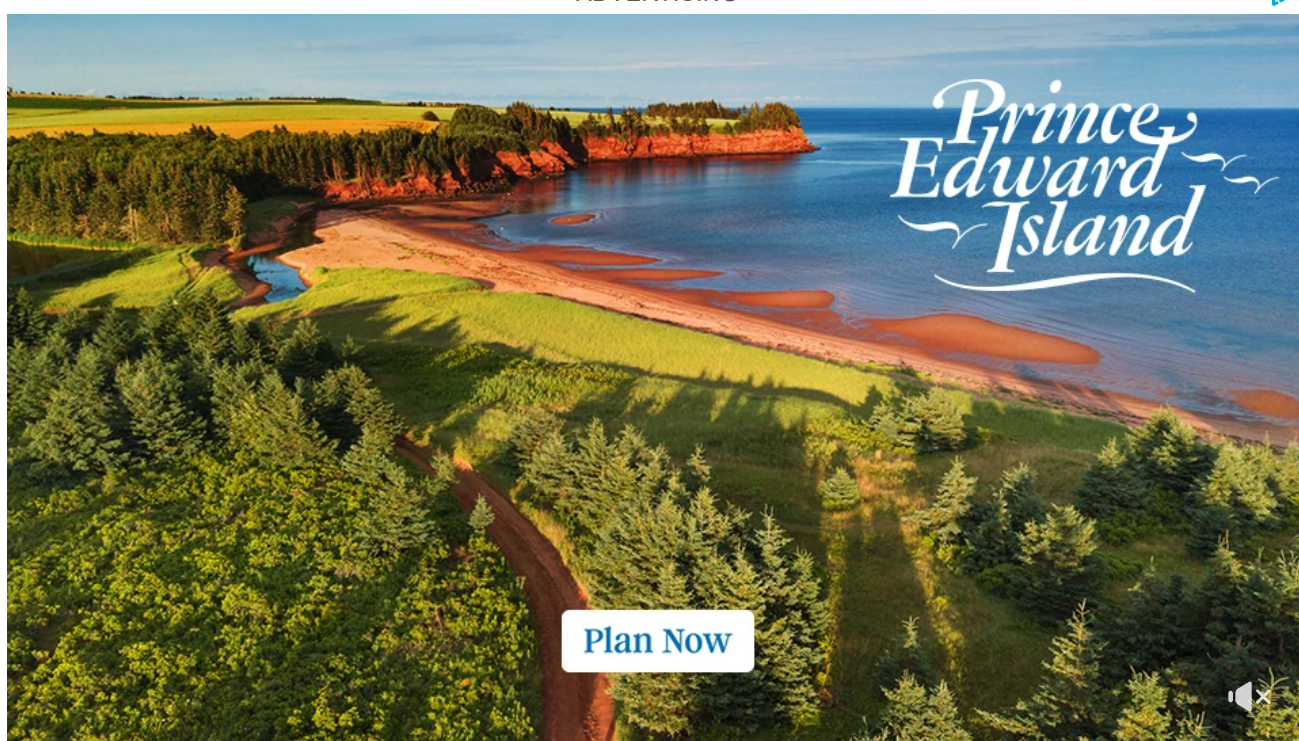

© 15:55 - 8 Qershor, 2023

[Nga Nicola Jones](#)

ADVERTISING

Në brigjet e Kinës juglindore, një specie e veçantë peshku e quajtur Bombay po shtohet. Ky është një peshk i gjatë dhe i hollë me një nofull të veçantë, të hapur dhe një strukturë si pelte. Kur anijet kërkimore peshkojnë në shtratin e detit, ato tani kapin mbi 200 kg peshk xhelatinoz në orë, pothuajshe dhjetëfish më shumë se një dekadë më parë. “Është diçka e tmerrshme,” thotë studiuesi i peshkimit në Universitetin e Kolumbisë Britanike, Daniel Pauly.

Arsyeja e këtij pushtimi masiv, thotë Pauly, janë nivelet e zakonshme të ulëta të oksigjenit në këto ujëra të ndotura. Llojet e peshqve që nuk mund të përballojnë më pak oksigjen kanë ikur, ndërsa peshqit Bombeit, pjesë e një nëngrupi të vogël specimesh që është fiziologjikisht më e aftë të përballen me më pak oksigjen, është zhvendosur aty.

Peshkimi po i bën disa njerëz të lumtur, pasi Bombay është krejtësisht i ngrënshëm. Por fluksi ofron një vështrim në një të ardhme të zymtë për Kinën dhe për planetin në tërësi. Ndërsa atmosfera ngrohet, oqeanet në mbarë botën po bëhen gjithnjë e më të privuar nga oksigjeni, duke detyruar shumë specie të migrojnë nga shtëpitë e tyre të zakonshme. Studiuesit presin që shumë vende të përjetojnë një rënie të diversitetit të specieve, duke përfunduar me ato pak specie që mund të përballojnë kushtet më të vështira. Mungesa e diversitetit të ekosistemit do të thotë mungesë elasticiteti. “Deoksigjenimi është një problem i madh,” thekson Pauly.

Oqeani ynë sa vjen edhe bëhet më i ngrohtë dhe i privuar nga oksigjeni dhe jo vetëm që do të mbajë më pak lloje peshqish, por peshq më të vegjël dhe më shumë baktere që prodhojnë gaz serrë, thonë shkencëtarët. Tropikët do të zbrazen ndërsa peshqit do të lëvizin në ujëra më të pasura me oksigjen, thotë Pauly, dhe ata peshq të specializuar që tashmë jetojnë në pole do të përballen me zhdukjen.

Studiuesit ankohen se problemi i oksigjenit nuk merr vëmendjen që meriton, me acidifikimin dhe ngrohjen e oqeanit që ka rrëmbyer pjesën më të madhe të titujve të lajmeve dhe kërkimeve akademike. Vetëm këtë prill, për shembull, artikujt theksonin se ujërat sipërfaqësore globale ishin më të nxehta se sa kanë qenë ndonjëherë, një mesatare tronditëse prej 21C (70F) . Kjo padyshim nuk është e mirë për jetën detare. Por kur studiuesit marrin krahasojnë tre efektet – ngrohjen, acidifikimin dhe deoksigjenimin – ndikimet e oksigjenit të ulët janë më të këqijat.

“Kjo nuk është aq e habitshme,” thotë Wilco Verberk, një eko-fiziolog në Universitetin Radboud në Holandë. “Nëse ju mbaron oksigjeni, problemet e tjera janë të parëndësishme.” Peshku, si kafshët e tjera, duhet të marrë frymë.

Rënia e oksigjenit shkaktohet nga disa faktorë. Së pari, ligjet e fizikës diktojnë që uji i ngrohtë mund të mbajë më pak gaz të tretur sesa uji më i ftohtë (kjo është arsyeja pse një sode e ngrohtë është më pak e gazuar se ajo e ftohtë). Ndërsa bota jonë ngrohet, ujërat sipërfaqësore të oqeanëve tona humbasin oksigjenin, përveç gazrave të tjerë të tretur.